

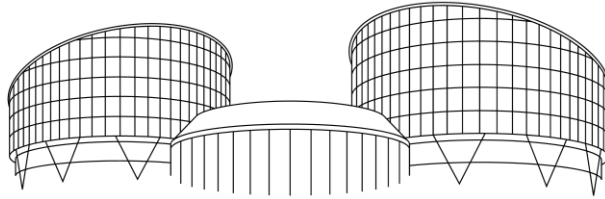

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2013. godina. Ovaj prevod urađen je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund) i nije obavezujući za Sud. Više informacija može se pronaći u punoj izjavi o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

TREĆE ODJELJENJE

PREDMET PIRUZYAN PROTIV JERMENIJE

(Predstavka br. 33376/07)

PRESUDA
[Izvodi]

STRAZBUR

26. jun 2012. godine

PRAVOSNAŽNA

26.09.2012. godine

Ova je presuda postala pravosnažna po članu 44 stav 2 Konvencije. Ona može biti predmet redaktorskih izmjena.

U predmetu Piruzyan protiv Jermenije,
Evropski sud za ljudska prava (Treće odjeljenje), zasijedajući u Vijeću u sastavu:

Josep Casadevall, *Predsjednik*,
Corneliu Bîrsan,
Alvina Gyulumyan,
Egbert Myjer,
Ján Šikuta,
Luis López Guerra,
Nona Tsotsoria, *sudije*,

i Santiago Quesada, *Sekretar Odjeljenja*,
nakon vijećanja bez prisustva javnosti dana 5. juna 2012. godine,
donosi sljedeću presudu usvojenu toga dana:

POSTUPAK

1. Ovaj predmet pokrenut je predstavkom (br. 33376/07) protiv Republike Jermenije koju je Sudu po članu 34 Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: Konvencija) dana 25. jula 2007. godine podnio državljanin Jermenije, g. Kamo Piruzyan (u daljem tekstu: Podnosilac predstavke).

2. Podnosioca predstavke pred Sudom je zastupali su g-đa L. Sahakyan i g. Y. Varosyan, advokati sa praksom u Jerevanu, i g. A. Ghazaryan, advokat koji nije aktivan ni u jednoj praksi. Vladu Jermenije (u daljem tekstu: Vlada) zatupao je njihov Zastupnik, g. G. Kostanyan, Zastupnik Republike Jermenije pred Evropskim sudom za ljudska prava.

3. Podnosilac predstavke naveo je, konkretno, da činjenica da je bio stavljen u metalni kavez tokom sudskog postupka predstavlja ponižavajuće postupanje; njegov pritvor između 19. februara i 12. marta 2007. godine bio je nezakonit; sudovi nisu obezbijedili razloge za produženje njegovog pritvora; nije imao mogućnost da bude oslobođen uz kauciju zbog težine navodnog krivičnog djela; saslušanje vezano za njegov pritvor od 12. decembra 2006. godine nije bilo akuzatorske prirode i nije obezbijedilo ravnopravnost strana pred zakonom; nije se adekvatno pristupilo njegovim argumentima koji su se odnosili na nedostatak osnovane sumnje, a Apelacioni sud odbio je da ispita njegovu žalbu od 27. januara 2007. godine

4. Dana 21. januara 2010. godine o predstavi je obaviještena Vlada. Takođe je odlučeno da se o prihvatljivosti i meritumu predstavke odlučuje u isto vrijeme (član 29 stav 1).

ČINJENICE

I. OKOLNOSTI PREDMETA

5. Podnosilac predstavke rođen je 1978. godine u Jerevanu gdje i živi.

6. Podnosilac predstavke naveo je da je u 9.20 časova prije podne na dan 18. oktobra 2006. godine bio odveden u lokalnu policijsku stanicu u gradu Alaverdi u vezi sa oružanim napadom do koga je došlo ranije toga dana. On je dalje naveo da njegovo hapšenje nije bilo evidentirano i da je bio pušten nekoliko časova kasnije.

7. Dana 19. oktobra 2006. godine, protiv podnosioca predstavke pokrenut je krivični postupak po članu 175 stav 2 (2) i (4) Krivičnog zakonika. Postupak je bio pokrenut po tužbi oštećenog, G.H. koji je živio u istoj zgradi kao i podnosilac predstavke. Prema G.H. u 20.45 časova dana 18. oktobra 2006. godine podnosilac predstavke koji je nosio masku napao ga je na prizemlju njihove zgrade, udario ga po glavi metalnim štapom i zgrabio njegovu aktovku koja je bila puna skupog nakita.

8. U 20 časova istog dana podnosilac predstavke zvanično je uhapšen pod sumnjom da je počinio gore navedeno krivično djelo. Podnosilac predstavke potpisao je izvještaj o hapšenju.

9. Dana 22. oktobra 2006. godine podnosilac predstavke zvanično je optužen za razbojničku krađu po gore navedenom članu. U optužnici se navodilo da je žrtva potrčala za podnosiocem predstavke koji je bio prinuđen da baci aktovku i da pobjegne. To je potpisao podnosilac predstavke.

10. Istog dana istražitelj je podnio zahtjev Regionalnom sudu u regionu Lori da podnosiocu predstavke odredi pritvor od dva mjeseca na osnovu ranijih osuđujućih presuda, pošto je ovo krivično djelo pripadalo kategoriji teških krivičnih djela, te da će, ako bude na slobodi, on pokušati da pobjegne.

11. Istog dana Regionalni sud ispitao je taj zahtjev istražitelja i prihvatio ga, smatrajući da materijali iz predmeta pružaju dovoljno osnova da se vjeruje da bi podnosilac predstavke mogao pobjeći i ometati istragu, zbog prirode i stepena opasnosti krivičnog djela o kome je riječ.

12. Dana 8. decembra 2006. godine istražitelj je tražio da se podnosiocu predstavke produži pritvor za još dva mjeseca. U tom se zahtjevu navodilo da je tokom istrage izvršen određeni broj ispitivanja, uključujući hemijska i biološka ispitivanja i ispitivanje tragova zločina. Međutim, moralo se obaviti i dodatno biološko ispitivanje i morala se izmijeniti optužnica. Istražitelj je tvrdio da bi podnosilac predstavke, ako bi bio pušten, pobjegao pošto je počinio teško krivično djelo i mogao bi da poćini još krivičnih djela pošto je i ranije bio osuđivan. On nije priznao krivicu i stoga bi ometao istragu. Da bi potkrijepio svoj zahtjev, istražitelj je naveo niz materijala kao

što je odluka o pokretanju krivičnog postupka, izvještaj iz hapšenja i odluku da se podigne optužnica.

13. Dana 12. decembra 2006. godine Regionalni sud ispitao je zahtjev istražitelja. Podnosilac predstavke bio je prisutan na saslušanju i smješten je pored svog advokata.

14. Podnosilac predstavke prigovorio je na zahtjev istražitelja i tražio da ga sud oslobodi uz kauciju. On je naveo na početku da nije bilo osnovane sumnje da je on počinio krivično djelo. Činjenica da je počinio krivična djela u prošlosti nije opravdavala to da se on drži u pritvoru u ovom konkretnom predmetu. U odnosu na to Regionalni sud je naveo da ne ispituje predmet u meritumu, uključujući i pitanje krivice podnosioca predstavke, već da ispituje validnost zahtjeva da se podnosiocu predstavke produži pritvor. Postojala je razlika između pitanja krivice i pitanja osnovane sumnje.

15. Podnosilac predstavke dalje je naveo da nije bilo konkretnih dokaza koji bi opravdali njegov pritvor. Kao odgovor na zahtjev podnosioca predstavke da izvede dokaze, istražitelj je priznao da takvi dokazi nisu dostupni. On je naveo da je naložen određeni broj ispitivanja i da je potrebno da se uzme uzorak krvi da bi se utvrdilo da li krvna grupa podnosioca predstavke odgovara tragovima krvi koji su nađeni na cipelama žrtve. Sudija predsjedavajući tada je tražio od istražitelja da prezentira sve materijale iz predmeta. Ubrzo nakon toga, sudija se povukao u sobu za vijećanje.

16. Regionalni sud, nakon što je ispitao zahtjev istražitelja i materijale kojima se potvrđuje da taj zahtjev ima dobre osnove, odlučio je da dijelom odobri zahtjev i da pritvor podnosiocu predstavke produži za mjesec dana - do 19. januara 2007. godine, na osnovu toga što je 8. decembra 2006. godine istražitelj naložio biološko ispitivanje koje još nije bilo završeno. Pozivajući se na član 143 stav 1 Zakonika o krivičnom postupku, sud je dalje odlučio da odbaci zahtjev podnosioca predstavke za puštanje na slobodu uz kauciju, na osnovu toga što mu se na teret stavljalo teško krivično djelo.

17. Dana 27. decembra 2006. godine podnosilac predstavke uložio je žalbu. On je, između ostalog, naveo da nije bilo osnovane sumnje da je on počinio krivično djelo. Dokumenti koje je istražitelj predao da bi potkrijepio svoj zahtjev, kao što su odluka da se otvori krivični postupak, izvještaj iz hapšenja i odluka da se podigne optužnica, nisu bili dovoljni da se utvrdi osnovana sumnja. Štaviše, Regionalni sud odbio je, generalno, da se bavi pitanjem postojanja osnovane sumnje. Podnosilac predstavke dalje je osporio tvrdnje da je moguće da on počinio još krivičnih djela, koje su se bazirale isključivo na činjenici da je on ranije bio osuđivan. Nadalje, nije bilo konkretnih dokaza koji bi ukazivali na to da bi on pobjegao, a potreba da se izvrši dodatno biološko ispitivanje ne može da posluži kao osnov da mu se produži pritvor. I na kraju, podnosilac predstavke naveo je da

postupak u Regionalnom sudu nije bio akuzatorski i da je njime prekršen princip ravnopravnosti pred zakonom pošto je predsjedavajući sudija, nakon što na saslušanju nije ispitao nijedan dokaz na kome bi se bazirala osnovana sumnja, dobio cjelokupan spis predmeta od istražitelja prije nego što se povukao u prostoriju za vijećanje. Podnosilac predstavke nije imao pristupa tim materijalima niti mogućnost da da svoj komentar u odnosu na njih.

18. Dana 25. januara 2007. godine Krivični i vojni apelacioni sud potvrdio je odluku Regionalnog suda. Naveli su da je istražni organ predao određene dokaze kojima je potkrijepio tvrdnju o krivici podnosioca predstavke koji su potvrdili njegovu uključenost u sami događaj. Dakle, postojala je osnovana sumnja da je podnosilac predstavke počinio krivično djelo. Apelacioni sud je našao da postoji potreba da se podnosiocu predstavke produži pritvor, s obzirom na opasnost i prirodu navedenog krivičnog djela i činjenicu da bi on mogao da pobjegne i ometa istragu. On je odbacio zahtjev podnosioca predstavke za puštanje na slobodu uz kauciju na istom osnovu. Smatrao je da je odluka Regionalog suda da se produži pritvor i odbije kaucija dobro zasnovana i obrazložena i da nema osnova da se ona mijenja.

19. Dana 9. januara 2007. godine istražitelj je podnio zahtjev kojim je tražio da se podnosiocu predstavke produži pritvor iz istih razloga kao i ranije.

20. Dana 12. januara 2007. godine Regionalni sud ispitao je zahtjev istražitelja. Podnosilac predstavke bio je prisutan na toj raspravi i sjedio je pored svog advokata. On je dao prigovor na zahtjev istražitelja i tražio od suda da ga oslobodi uz kauciju. Regionalni sud odlučio je da zahtjev prihvati i da podnosiocu predstavke produži pritvor za mjesec dana - do 19. februara 2007. godine - na osnovu toga što je istražitelj naložio niz ispitivanja koja još nisu bila završena. Sud je dalje odlučio da odbije zahtjev podnosioca predstavke za određivanjem kaucije iz istih razloga kao i ranije.

21. Dana 27. januara 2007. godine podnosilac predstavke uložio je žalbu.

22. Dana 8. februara 2007. godine optužbe protiv podnosioca predstavke su izmijenjene. Uz onu prvobitnu optužnicu podnosilac predstavke je optužen i za recidivizam i pokušaj ubistva.

23. Dana 16. februara 2007. godine istraga je završena i podnosiocu predstavke dat je pristup materijalima iz predmeta.

24. Dana 19. februara 2007. godine period pritvora podnosioca predstavke koji je određen odlukom od 12. januara 2007. godine, istekao je.

25. Istog dana tužilac je odobrio optužnicu i predmet je poslat Regionalnom sudu u regionu Lori da se ispita meritum.

26. Istog dana Apelacioni sud odlučio je da ne ispita žalbu podnosioca predstavke od 27. januara 2007. godine na osnovu toga što je završena istraga, a predmet prebačen Regionalnom sudu.

27. Dana 5. marta 2007. godine podnosilac predstavke predao je zahtjev Regionalnom sudu u kome je naveo da je njegov pritvor nezakonit od 19. februara 2007. godine i tražio je da bude pušten na slobodu. Sličan zahtjev podnesen je i upravniku objekta za pritvor u kome je držan podnosilac predstavke.

28. Dopisom od 6. marta 2007. godine upravnih objekta za pritvor odbio je zahtjev pozivajući se na član 138 Zakonika o krivičnom postupku, na osnovu toga što je predmet poslat Regionalnom sudu.

29. Dana 12. marta 2007. godine Regionalni sud odbacio je zahtjev od 5. marta iz istih razloga.

30. Istog dana Regionalni sud odlučio je da krivični predmet podnosioca predstavke pošalje sudu na suđenje. U ovoj odluci navodi se da pritvor podnosioca predstavke treba da ostane nepromijenjen.

...

37. Na saslušanju od 8. avgusta 2007. godine podnosilac predstavke tražio je od Regionalnog suda da opozove svoj nalog za pritvor ili ga na drugi način pusti na slobodu uz kauciju. On je naveo da je u pritvoru već gotovo deset mjeseci. Nije bilo osnova da se opravda da on i dalje bude u pritvoru pošto su svi svjedoci već bili ispitani i on nije mogao ometati postupak. Tužilac je uložio prigovor na taj zahtjev navodeći da podnosilac predstavke ne može biti oslobođen uz kauciju jer je optužen za teško krivično djelo. Regionalni sud odlučio je da odbaci zahtjev podnosioca predstavke jer ispitivanje predmeta još nije bilo završeno i nije bilo dovoljno osnova da mu se ukine pritvor ili da se on oslobodi uz kauciju.

38. Dana 6. septembra 2007. godine Kasacioni sud odlučio je da vrati žalbe podnosioca predstavke od 24. jula i 18 avgusta 2007. godine zbog nepostojanja merituma.

39. Nepreciziranog datuma tužilac je odlučio da odbaci optužbe i tražio je nalog Regionalnog suda za prekid krivičnog postupka protiv podnosioca predstavke jer prikupljeni dokazi nisu bili dovoljni da se potkrijepe optužbe protiv njega.

40. Dana 5. decembra 2007. godine Regionalni sud regiona Lori odlučio je da prihvati taj zahtjev i da se prekine krivični postupak protiv podnosioca predstavke po članu 35 stav 4 Zakonika o krivičnom postupku.

41. Istog dana podnosilac predstavke pušten je iz pritvora.

II. RELEVANTNO DOMAĆE PRAVO I PRAKSA

A. Krivični zakonik (koji je na snazi od 1. avgusta 2003. godine)

42. Po članu 19, krivična djela, po prirodi i stepenu opasnosti koju predstavljaju po društvo, dijele se u lakša, srednje teška, teška i naročito teška krivična djela. Krivična djela sa predumišljajem za koja je predviđena

kazna od najviše pet godina zatvora ulaze u kategoriju srednje teških krivičnih djela, dok se ona krivična djela za koja je predviđena maksimalna zatvorska kazna u trajanju od 10 godina smatraju teškim krivičnim djelima.

43. Po članu 175 stav 2 (2) i (4), razbojnička krađa, tj, nasrtaj radi krađe nečije imovine sa nasiljem ili prijetnjom nasiljem kojim se ugrožava život ili zdravlje, ako se počini za svrhe otuđivanja velike količine imovine i uz upotrebu oružja i drugih predmeta koji se koriste kao oružje, kažnjava se kaznom zatvora u trajanju između šest i deset godina.

B. Zakonik o krivičnom postupku (na snazi od 12. januara 1999. godine)

1. Pravo na žalbu

44. Po članu 6 stav 10, pravosnažna odluka je svaka odluka koju donese organ koji se bavi predmetom a koja sprečava pokretanje ili nastavak postupka ili rješava predmet u meritumu.

45. Po članu 65 stav 2 (20), optuženi ima pravo da ulaže žalbe protiv radnji i odluka službenika za istrage, istražitelja, tužioca i suda, uključujući i presudu i bilo koju drugu pravosnažnu sudsku odluku.

46. Po članu 384 koji je bio na snazi u relevantno vrijeme, žalbe su se mogle uložiti samo protiv pravosnažnih odluka prvostepenog suda.

2. Pritvor

47. Po članu 134, preventivne mjere su mjere prinude primijenjene na uhapšeno lice ili optuženoga da bi se spriječilo njihovo neodgovarajuće ponašanje tokom krivičnog postupka i da bi se obezbijedilo izvršenje presude. Preventivne mjere, između ostalog, uključuju, pritvor i kauciju.

48. Član 135 predviđa da sud može da izrekne preventivnu mjeru samo kada materijali dobijeni u krivičnom predmetu pružaju dovoljno osnova da se vjeruje da bi osumnjičeni ili optuženi mogao da: (1) pobjegne od organa koji se bavi predmetom; (2) ometa ispitivanje predmeta tokom istražnog postupka ili sudskog postupka tako što bi vršio nezakoniti uticaj na lica uključena u krivični postupak, prikrivajući ili falsifikujući materijale značajne za predmet, ne pojavljujući se po pozivu organa koji se bavi predmetom ne navodeći validan razlog, ili putem drugih sredstava; (3) počini radnju koja je zabranjena po krivičnom pravu; (4) izbjegne krivičnu odgovornost i služenje izrečene kazne; ili (5) ometa izvršenje presude. Pritvor i kaucija mogu se izreći optuženome samo ukoliko je najteža kazna propisana za njegovo navodno krivično djelo kazna zatvora u trajanju dužem od godinu dana ili ukoliko postoje dovoljni osnovi da se vjeruje da bi osumnjičeni ili optuženi mogao da počini bilo koju od gore pomenutih radnji. Kada se odlučuje o nužnosti izricanja preventivne mjere ili o izboru

vrste preventivne mjere koje će se izreći osumnjičenom ili optuženom, mora se u obzir uzeti sljedeće: (1) priroda i stepen opasnosti navodnog krivičnog djela; (2) ličnost osumnjičenog ili optuženog; (3) njegove/njene godine starosti i zdravstveno stanje; (4) pol; (5) zanimanje; (6) porodični status i izdržavana lica, ako ih ima; (7) imovinsko stanje; (8) da li osumnjičeni ima prebivalište; i (9) druge važne okolnosti.

49. Član 136 stav 2 predviđa da pritvor i kaucija mogu biti izrečeni samo sudskom odlukom na zahtjev istražitelja ili tužioca ili na prijedlog suda tokom ispitivanja krivičnog predmeta. Sud može da zamijeni pritvor kaucijom i na zahtjev odbrane.

50. Po članu 138 stav 3, tokom prekrivičnog postupka u krivičnom predmetu trajanje pritvora ne smije biti duže od dva mjeseca, osim u slučajevima koje propisuje Zakonik. Tokom prekrivičnog postupka u nekom krivičnom predmetu, trajanje pritvora obustavlja se na dan kada tužilac pošalje krivični predmet sudu ili kada se pritvor ukine kao preventivna mjera.

51. Član 143 stav 1 predviđa da je "kaucija" novac, akcije ili druga imovina deponovana kod suda od strane jednog ili više lica da bi se obezbijedilo oslobađanje nekog lica optuženog za lakše krivično djelo ili krivično djelo srednje težine.

52. Po članu 285 stav 1, zahtjev tužioca ili istražitelja da se odredi ili produži pritvor mora da sadrži razloge i osnove zbog kojih je nužno osumnjičenoga držati u pritvoru. Materijali koji potkrepljuju zahtjev moraju se priložiti uz njega.

...

PRAVO

...

III. NAVODNA POVREDA ČLAN 5 STAV 3 KONVENCIJE

83. Podnosilac predstavke dalje se žalio da domaći sudovi nisu dali razloge za njegov dugi pritvor i da je njegovo puštanje na slobodu uz kauciju spriječio zakon zbog težine krivičnog djela. On se pozvao na član 5 stav 3 Konvencije, koji glasi:

“3. Svako ko je uhapšen ili lišen slobode shodno odredbama iz stava 1. c ovog člana biće bez odlaganja izveden pred sudiju ili drugo službeno lice zakonom određeno da obavlja sudske funkcije i imaće pravo da mu se sudi u razumnom roku ili da bude pušten na slobodu do suđenja. Puštanje na slobodu može se usloviti jemstvima da će se lice pojaviti na suđenju.”

...

B. Meritum

1. Navodni nedostatak razloga za nastavak pritvora podnosioca predstavke

(a) Podnesci strana

89. Vlada je navela da su domaće vlasti obezbijedile relevantne i dovoljne razloge za nastavak pritvora podnosioca predstavke, kao što je opasnost od bijega, ometanje postupka ili počinjavanje daljih krivičnih djela s obzirom na njegove ranije osuđujuće presude.

90. Podnosilac predstavke naveo je da domaći sudovi nisu naveli razloge za nastavak njegovog pritvora i da su samo citirali relevantne zakonske odredbe bez ocjene njegovih konkretnih okolnosti.

(b) Ocjena Suda

(i) Opšti principi

91. Lice kome se na teret stavlja neko krivično djelo mora uvijek da se pusti na slobodu prije suđenja ukoliko država ne pokaže da postoje "relevantni i dovoljni razlozi" da se opravda nastavljanje pritvora (v. *Smirnova protiv Rusije*, br. 46133/99 i 48183/99, stav 58, ECHR 2003-IX (extracts); *Becciev protiv Moldavije*, br. 9190/03, stav 53, 4. oktobar 2005; i *Khodorkovskiy protiv Rusije*, br. 5829/04, stav 182, 31. maj 2011).

92. Domaći sudovi moraju da ispituju sve činjenice za ili protiv postojanja stvarne potrebe ili javnog interesa koji bi, uz dužno poštovanje principa pretpostavke nevinosti, opravdali odstupanje od pravila poštovanja slobode pojedinca i mora da ih izloži u svojoj odluci o zahtjevu za puštanje na slobodu (v. *Letellier protiv Francuske*, 26. jun 1991. godine, stav 35, Serija A br. 207). Argumenti za i protiv puštanja na slobodu ne smiju biti opšti i apstraktni (v. *Clooth protiv Belgije*, 12. decembar 1991. godine, stav 44, Serija A br. 225).

93. Postojanost razumne sumnje da je lice koje je uhapšeno počinilo krivično djelo apsolutni je preduslov za zakonitost nastavljanja pritvora, ali nakon određenog protoka vremena ni to više nije dovoljno. U takvim slučajevima, Sud mora da utvrdi da li drugi razlozi koje ponudi sudski organ i dalje opravdavaju lišenje slobode. Kada su takvi razlozi "relevantni i dovoljni", Sud mora da potvrdi i da li su nadležni domaći organi pokazali "posebnu marljivost" u sprovođenju postupka (v. *Labita protiv Italije* [GC], br. 26772/95, stav 153, ECHR 2000-IV).

94. Sudska praksa po Konvenciji razvila je četiri osnovna prihvatljiva razloga za držanje lica u pritvoru prije presude kada je to lice osumnjičeno

da je počinilo krivično djelo: rizik da se optuženi neće pojaviti na suđenju (v. *Stögmüller protiv Austrije*, 10. novembar 1969. godine, stav 15, Serija A br. 9); rizik da bi optuženi, ako bi bio pušten na slobodu, preduzeo radnje kojima bi ugrozio sprovođenje pravde (v. *Wemhoff protiv Njemačke*, 27. jun 1968. godine, stav 14, Serija A br. 7) ili počinio dalja krivična djela (v. *Matznetter protiv Austrije*, 10. novembar 1969. godine, stav 9, Serija A br. 10) ili uzbunio javnost (v. *Letellier*, citirano ranije u tekstu ove presude, stav 51).

95. Opasnost da će optuženi pobjeći ne može se mjeriti samo na osnovu težine kazne koja se može dobiti. Mora se cijeliti u odnosu na niz drugih relevantnih faktora koji mogu ili potvrditi postojanje opasnosti od bijega ili učiniti da ona izgleda tako mala da ne može da opravda pritvor dok se čeka suđenje (v. *Yağci i Sargin protiv Turske*, 8. jun 1995. godine, stav 52, Serija A br. 319-A). Rizik od bijega mora da se ocijeni u svjetlu činilaca koji se odnose na karakter lica, njegov moral, dom, zanimanje, imovinu, porodične veze i sve vrste veza sa zemljom u kojoj se on krivično goni. Očekivanja teške kazne i težina dokaza mogu da budu relevantni ali nisu sami po sebi odlučujući i mogućnost dobijanja jemstava može se koristiti kao sredstvo za kontrolu rizika (v. *Neumeister protiv Austrije*, 27. jun 1968. godine, stav 10, Serija A br. 8).

96. Opasnost da će optuženi da ometa pravilno sprovođenje postupka ne može da se koristi *in abstracto*; ona mora biti potkrijepljena činjeničnim dokazima (v. *Trzaska protiv Poljske*, br. 25792/94, stav 65, 11. jul 2000. godine).

(ii) *Primjena gore navedenih principa na ovaj konkretni predmet*

97. U ovom predmetu, Sud napominje da su se domaći sudovi, kada su određivali pritvor podnosiocu predstavke i kada su ga produžavali, pozivali na rizik od bijega i ometanje postupka s obzirom na težinu optužbi i u nekoliko prilika na činjenicu da su morale da se izvrše određene istražne mjere i da je postupak i dalje bio u toku.

98. Sud zapaža na početku da osnovi kao što su potreba da se izvrše dalje istražne mjere ili činjenica da postupak još nije završen ne predstavljaju prihvatljive razloge za pritvaranje lica dok traje suđenje po članu 5 stav 3.

99. Što se tiče rizika od bijega ili ometanja postupka, Sud napominje da su se i Regionalni sud i Apelacioni sud ograničili na ponavljanje ovih osnova u svojoj odluci na jedan apstraktan i stereotipan način ne ukazujući ni na kakav razlog zašto oni smatraju osnovanima navode da bi podnosilac predstavke mogao da pobjegne ili da ometa postupak. Niti su pokušali da pobiju argumente koje je iznio podnosilac predstavke. Opšte pozivanje na težinu krivičnog djela koje se podnosiocu predstavke stavlja na teret, na što su se sudovi pozvali u nekoliko navrata, ne može se smatrati dovoljnim opravdanjem navodnih rizika.

100. S obzirom na navedeno, Sud smatra da razlozi na koje su se pozvali Regionalni sud regiona Lori i Krivični i vojni apelacioni sud u svojim odlukama o pritvoru podnosioca predstavke i njegovom produženju nisu bili "relevantni i dovoljni". Shodno tome, utvrđuje se da je došlo do povrede člana 5 stava 3 Konvencije po ovom osnovu.

2. Nemogućnost puštanja na slobodu uz kauciju

(a) Podnesci strana

101. Podnosilac predstavke naveo je da je odbijanje da se on pusti na slobodu uz kauciju iz razloga predviđenih članom 143 stav 1 Zakonika o krivičnom postupku u suprotnosti sa jemstvima iz člana 5 stav 3.

102. Vlada ovu tačku nije komentarisala.

(b) Ocjena Suda

103. Sud ističe da po članu 5 stav 3 vlasti, kada odlučuju o tome da li neko lice treba da bude pušteno na slobodu ili pritvoreno, imaju obavezu da razmotre alternativne mjere da bi obezbijedili da se on pojavi na suđenju. I zaista, taj član ne predviđa samo pravo na "suđenje u razumnom roku ili puštanje na slobodu do suđenja" već i da se "puštanje na slobodu može usloviti jemstvima da će se lice pojaviti na suđenju" (v. *Jablonski protiv Poljske*, br. 33492/96, stav 83, 21. decembar 2000. godine).

104. Sud dalje napominje da je prethodno utvrdio povredu člana 5 stav 3 u nizu predmeta u kojima je zahtjev za kauciju automatski odbijen po sili zakona (v. *Caballero protiv Ujedinjenog Kraljevstva* [GC], br. 32819/96, stav 21, ECHR 2000-II, i *S.B.C. protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 39360/98, stavovi 23-24, 19. jun 2001. godine).

105. U ovom predmetu zahtjev podnosioca predstavke da bude pušten na slobodu uz kauciju bio je odbačen na sličan način na osnovu toga da je on optužen za krivično djelo koje je po članu 19 Krivičnog zakonika okvalifikovano kao teško krivično djelo a to po članu 143 stav 1 Zakonika o krivičnom postupku sprečava puštanje na slobodu uz kauciju u takvim predmetima. Sud smatra da takvo automatsko odbacivanje zahtjeva podnosioca predstavke za puštanje na slobodu uz kauciju, bez ikakve sudske kontrole konkretnih okolnosti njegovog pritvora nije u skladu sa garancijama člana 5 stav 3

106. Shodno tome Sud nalazi da je došlo do povrede člana 5 stav 3 Konvencije po ovom osnovu.

...

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

...

4. *Nalazi* da je došlo do povrede člana 5 stav 3 Konvencije zbog propusta da se pruže relevantni i dovoljni razlozi za nastavak pritvora podnosioca predstavke;
5. *Nalazi* da je došlo do povrede člana 5 stav 3 Konvencije zbog automatskog odbacivanja zahtjeva podnosioca predstavke za puštanje na slobodu uz kauciju;

...

Sačinjeno na engleskom jeziku i dostavljeno u pisanoj formi 26. juna 2012. godine, prema pravilu 77 stav 2 i stav 3 Poslovnika Suda.

Santiago Quesada
Sekretar

Josep Casadevall
Predsjednik

© **Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2013. godina.**

Zvanični jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod urađen je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On nije obavezujući za Sud i Sud ne preuzima odgovornost za njegov kvalitet. Prevod se može preuzeti sa baze podataka o sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili sa bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud dostavio. Prevod se može reprodukovati za nekomercijalne svrhe pod uslovom da se navede puni naziv predmeta, sa gore navedenom izjavom o autorskim pravima i pominjanjem Fonda za ljudska prava. Ukoliko je namjera da se bilo koji dio ovog prevoda upotrijebi za komercijalne svrhe, molimo vas da se obratite na adresu publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013.**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.